

Notat

5 – 2025

www.MidNat.no

Bekjempelse av kjempespringfrø ved Rinnleiret naturreservat 2025

Synøve Daaland og Kari Anne Solberg

Bekjempelse av kjempespringfrø ved Rinnleiret naturreservat 2025

Synøve Daaland og Kari Anne Solberg

Kjempespringfrø (Impatiens glandulifera)

Daaland, S. & Solberg, K.A. (2025). Bekjempelse av kjempespringfrø ved Rinnleiret naturreservat. MidNat Notat 5-2025: Midtnorsk Naturundersøkelse AS. 10 s.

© Midtnorsk Naturundersøkelse AS

E-post: synove.daaland@midnat.no

Publikasjonstype: Elektronisk dokument

Bilder/foto: Hvis ikke annet er oppgitt: ©Midtnorsk Naturundersøkelse AS

Forsidebilde: Kjempespringfrø i blomst

Midtnorsk Naturundersøkelse AS

Hellandsjøveien 635A, 7200 Kyrksæterøra

www.MidNat.no

Innhold

Innhold	i
1. Innledning	1
2. Metode.....	1
3. Resultat og diskusjon	3
3.1. Vinne.....	4
3.2. Rinnelva	7
3.3. Salthåmmårsbekken	8
4. Litteratur	10

1. Innledning

Midtnorsk Naturundersøkelse AS har i 2025 utført systematisk luking og slått av planten kjempespringfrø (*Impatiens glandulifera*) i bekker og grøfter som går inn i Rinnleiret naturreservat i Levanger og Verdal kommuner. Kjempespringfrø er en introdusert art i kategorien "svært høy risiko" (SE) i Artsdatabankens fremmedartsliste (Artsdatabanken 2023, 11. august). Oppdragsgiver var Statsforvalteren i Trøndelag. Planten har blitt bekjempet for å forhindre spredning inn i naturreservatet, samt å avverge erosjon i vassdrag.

Takk til våre medarbeidere Lars Jørgen Braseth, Ingeborg Grue, Tony Forsberg, Tolleiv Oseland og Anund Vikingstad for god hjelp med feltarbeid.

2. Metode

Bekjempelsesmetoder som ble benyttet var håndluking og slått. Lukingen ble utført ved å dra opp planten med rot (Figur 1). Noen steder ble det brukt vadere for å forenkle arbeidet nærmest vannet. Alt plantemateriale ble samlet i deponier tildekt av bioduk (Figur 2). Slått ble utført med ryddesag tidlig i sesongen på områdene som var egnet for dette. Planter som hadde gått i blomst ble forsiktig luket og puttet i en pose for å hindre frøspredning.

Figur 1. Håndluking.

Figur 2. Deponi av luket plantemateriale med bioduk over.

3. Resultat og diskusjon

Oppdraget gikk ut på å fjerne kjempespringfrø i tre ulike vassdrag som ender ut i Rinnleiret naturreservat. De tre områdene blir her omtalt som Vinne, Rinnelva og Salthåmmårsbekken (Figur 3).

Figur 3. Kart over området ved Rinnleiret naturreservat hvor bekjempelse av kjempespringfrø ble utført av Midtnorsk naturundersøkelse AS i 2025.

Slått/luking ble utført hver tredje uke fra midten av mai til slutten av september. Den stedeagne arten springfrø (*Impatiens noli-tangere*), som har gule blomster, ble ikke luket (Figur 4).

Figur 4. Her vokser den gule hjemmehørende springfrø (Impatiens noli-tangere) og den rosa innførte kjempespringfrø (Impatiens glandulifera) ved siden av hverandre langs bekken ved Vinne.

3.1. Vinne

Her startet bekjempelsen 12. mai og ble avsluttet 26. september. Bekjempelsen ble utført hver tredje uke. Det var fordelaktig å starte så tidlig på sesongen, da vegetasjonen rundt fortsatt var lav (Figur 5, Figur 6 og Figur 7). Senere i sesongen ble disse områdene mer uframkommelige på grunn av planter som tistel, tindved, brennesle og bringebær.

Figur 5. Ved lusing langs bekken ved Vinne i mai. Før lusing (øverst) og etter lusing (nederst).

Figur 6. Ved lusing av frøplanter langs bekken ved Vinne i mai. Før lusing (til venstre) og etter lusing (til høyre).

Figur 7. Samme kvisthaug før lusing (til venstre) og etter lusing (til høyre) ved Vinne.

En grøft leder ned til bekken (Figur 8). Her ble det prioritert å kun luke 10 meter oppover. Strekningen ovenfor dette har store mengder kjempespringfrø som med fordel kan inkluderes i

bekjempelsen i 2026. Bekken møter Fættenkanalen lenger ned som leder ned i naturreservatet. Hele kanalen ble undersøkt nedstrøms, og det ble ikke observert kjempespringfrø her.

Figur 8. Møtende grøft til bekken ved Vinne. Bildet viser deler av området som ikke ble bekjempet.

3.2. Rinnelva

Etter en befaring og samråd med oppdragsgiver ble denne lokaliteten ikke bekjempet i 2025. Her vokser det store mengder med kjempespringfrø som bør prioriteres og bekjempes i 2026 (Figur 9).

Figur 9. Kjempespringfrø i blomst langs Rinnelva

3.3. Salthåmmårsbekken

Ved Salthåmmårsbekken ble det utført slått tre ganger. Første slått ble gjennomført 3. juni. Deretter ble det utført slått to ganger til med tre ukers mellomrom (Figur 10 og Figur 11). Etter tredje slått anså vi det som mer effektivt å luke opp med rot, og fortsatte med det hver tredje uke til slutten av september. Hele strekningen innenfor naturreservatet ble undersøkt og her ble det ikke registrert kjempespringfrø.

Figur 10. Tett bestand av kjempespringfrø langs Salthåmmårsbekken. Her ble det utført slått med ryddesag. Før slått (øverst) og etter slått (nederst).

Figur 11. Ved Salthåmmårsbekken. Før slått (øverst) og etter slått (nederst).

4. Litteratur

Artsdatabanken. (2023, 11. august). Fremmede arter i Norge - med økologisk risiko 2023.
<https://lister.artsdatabanken.no/fremmedartslista/2023>. (lest 23.10.2025)